

Interreg

ITALIA-SLOVENIJA

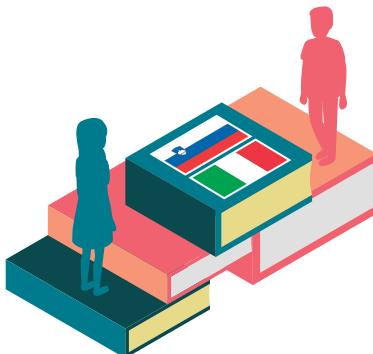

EDUKA2

UNIONE EUROPEA
EVROPSKA UNIJA

Progetto standard co-finanziato dal Fondo europeo di sviluppo regionale
Standardni projekt sofinancira Evropski sklad za regionalni razvoj

VARSTVO OKOLJA, NALOŽBA V PRIHODNOST Učna enota 5

Avtor

Franci Vaupotič

Predmet

Slovenčina na šolah s slovenskim učnim jezikom in dvojezičnim slovensko-italijanskim poukom v Italiji

Ciljna skupina

Prvo- in drugostopenjske srednje šole

EDUKA2

ČEZMEJNO UPRAVLJANJE IZOBRAŽEVANJA

PER UNA GOVERNANCE TRANSFRONTALIERA DELL'ISTRUZIONE

EDUKA2

Čezmejno upravljanje izobraževanja / Per una governance transfrontaliera dell'istruzione
Projekt financira Program sodelovanja Interreg V-A Italija-Slovenija s sredstvi
Evropskega sklada za regionalni razvoj /

Progetto finanziato nell'ambito del Programma di Cooperazione Interreg V-A
Italia-Slovenia 2014-2020 con il Fondo europeo di sviluppo regionale

Delovni sklop 3.1.3

Skupno načrtovanje in realizacija didaktičnega gradiva in pilotnih aktivnosti za podporo pri poučevanju manjšinskih in regionalnih jezikov /

Condivisione e realizzazione di materiali didattici e azioni pilota di supporto all'insegnamento delle lingue minoritarie e regionali

Učne enote za potrebe poučevanja slovenščine na šolah s slovenskim učnim jezikom in slovensko-italijanskim dvojezičnim poukom v Italiji /

Unità didattiche per l'insegnamento dello sloveno nelle scuole con lingua d'insegnamento slovena e insegnamento bilingue italiano-sloveno in Italia

---

NASLOV

VARSTVO OKOLJA, NALOŽBA V PRIHODNOST

Učna enota 5

AVTOR

Franci Vaupotič

UREDNICE

Matejka Grgič, Polona Liberšar, Maja Melinc Mlekuž

DELOVNA SKUPINA

Mateja Belina, Christina Biber, Maja Brajkovič, Tina Frandolič, Matejka Grgič, Vesna Jagodic, Polona Liberšar, Martina Pettirocco, Franci Vaupotič, Jana Žigon

ZALOŽNIK

SLORI – Slovenski raziskovalni inštitut

VODJA PROJEKTA

Zaira Vidaud

LEKTORIRANJE

Mirjam Furlan Lapanja

GRAFIČNO OBLIKOVANJE IN PRELOM

Ilaria Comello, Grafica Goriziana – Gorica

Vsebina publikacije ne odraža nujno uradnega stališča Evropske unije. Za vsebino dokumenta je odgovoren izključno Slovenski raziskovalni inštitut (SLORI).

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in študijski knjižnici v Trstu
COBISS.SI-ID 10572524

Trst, 2019

EDUKA2

1. Preberi vabilo.

Velenje, 4. 4. 2018

ŠOK (Šolski okoljski klub) in Ekošola GJP (Gimnazija Jožeta Plečnika) vabita dijake na predavanje z naslovom **Kaj lahko storimo za zeleno prihodnost**.

Predavanje bo v petek, 6. aprila, ob 12.30 v učilnici 26. Pripravili ga bodo predavatelji s Fakultete za gradbeništvo in geodezijo, Oddelek za vodarstvo in okoljsko inženirstvo.

Predstavili nam bodo odgovore na vprašanja o prihodnosti planeta Zemlja. Zaradi širjenja urbanih območij in podnebnih sprememb bomo morali v prihodnosti marsikaj spremeniti, če bomo želeli preživeti v tem okolju. Poleg svojega ogljičnega odtisa bomo morali upoštevali tudi svoj vodni odtis (ali veste, kaj je to?).

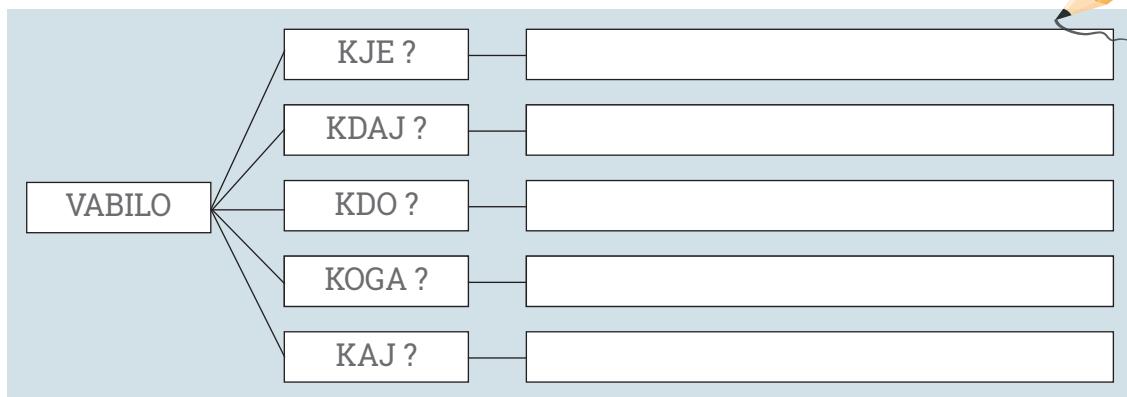
Vabljeni ste vsi, ki vas zanimajo ideje in spreminjanje življenjskih razmer v prihodnosti.

Helena Kregar in mag. Darja Silan

(vir: <https://www.gjp.si/vabilo-na-predavanje-z-naslovom-kaj-lahko-storimo-za-zeleno-prihodnost/>, prir.)

1.1 Kateri so bistveni deli vabila **Kaj lahko storimo za zeleno prihodnost?** Izpiši jih.

1.2 Uradno in neuradno vabilo se razlikujeta le v nekaterih podrobnostih. Pomembna razlika je v nagovoru naslovnika (vikanje, tikanje), pri podatkih o naslovniku in piscu. Napiši vabilo na svojo rojstnodnevno zabavo.

(Kraj in datum pisanja)

(Poimenovanje dopisa)

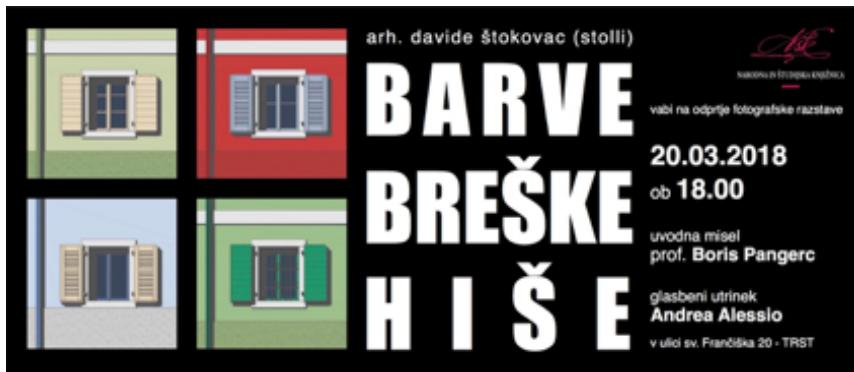
(Nagovor)

(Vsebina)

(Pozdrav)

1.2.1 Primer uradnega vabila.

Zdaj pa napiši vabilo na odprtje šolske razstave. Se lahko zgleduješ po tem vabilu?

POZOR!

PREVAJANJE

Včasih se zgodi, da si besedilo najprej zamislimo v italijanščini in ga moramo potem prevesti v slovenščino.

Pri prevajanju velja načelo, da ohranjamo slog izvirnika. To pomeni, da pri prevajanju uradnih vabil uporabljamo formalni (knjižni) jezik, pri prevajanju neuradnih vabil pa uporabljamo neformalni (pogovorni, sproščen) jezik.

Kako bomo torej prevedli italijansko besedo **festino (di compleanno)**?

Ker gre za neuradno vabilo, imamo na voljo res ogromno možnosti. Najbolj nevtralna izraza sta (**rojstnodnevno**) **praznovanje** in (**rojstnodnevna**) **zabava**; med mladimi v Sloveniji sta razširjena izraza **žur** in **žurka**.

Pri nas se je uveljavil izraz **feštin**, ki smo ga prevzeli iz italijanščine. V neuradnem vabilu, namenjenem prijateljem, sicer lahko uporabimo tudi take neknjižne izraze, a vedeti moramo, da jih razumejo samo tisti povabljeni, ki znajo italijansko. Da ne bo nesporazumov, lahko take besede damo v narekovaje ali jih izpišemo ležeče.

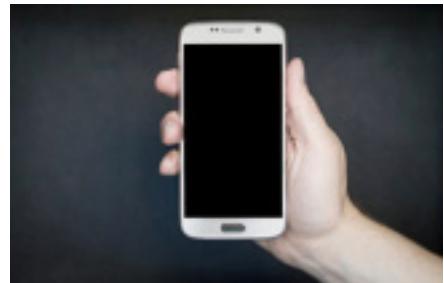
Vabim te na ... zabavo žur žurko »feštin«

1.3 Delo v dvojicah. Ustno povabi sošolca še v kino, na sladoled ali kam drugam. Uporabi jezik oz. slog, ki ga sicer uporabljaš pri pogovoru s sošolcem.

1.4 S sošolcem zdaj pogovor zapišita v obliki SMS-sporočila – poskusita ga zapisati čim bolj podobno, kot sta res govorila:

V čem se SMS-sporočila razlikujejo od drugih pisnih sporočil (tudi neformalnih)?

S sošolcem/sošolko si oglejta zapisani dialog. Za katere besede ali besedne zveze mislita, da jih npr. v Ljubljani, Mariboru ali Celovcu ne bi razumeli? Obkrožita jih!

1.5 Pogovor iz vaje 1.3 s sošolcem pretvorita še v tako slovenščino, da bo po vajinem mnenju splošno razumljiva. Pogovorita se o razlikah med dialogoma 1.3 in 1.4.

---

2. Delo v skupini. Oglejte si posnetek *Planet plastike*:

http://otroski.rtvslo.si/infodrom/prispevek/5467

00:36 / 01:50

2.1 Povedi dopolnite z besedami in besednimi zvezami, ki ste jih slišali na posnetku. Po potrebi posnetek spet poslušajte.

Pijem vodo iz _____. Vedno si jo natočim v _____, ki jo nato _____ in ponovno uporabim. V _____ vsako leto ustvarimo 25 milijonov ton plastičnih _____. Evropska komisija si že _____, da bi zmanjšali količino teh odpadkov. Plastika ni _____. Kar 70 % plastike se znajde na _____ in v _____. Evropska _____ bo še letos predlagala nove zakone, ki bodo med drugim omejili plastiko za enkratno uporabo, na primer _____ in _____ za vodo ali plastični _____.

2.2 Odgovorite na vprašanja:

- Kako skrbi za okolje voditelj?
- Koliko plastičnih odpadkov ustvarimo v Evropi vsako leto, koliko jih uporabimo ponovno?
- Koliko časa potrebuje plastična vrečka, da se razgradi v okolju?
- Kakšne so lahko dolgoročne posledice rabe plastike za naša morja?
- Kakšni so kratkoročni načrti za recikliranje?
- Kaj je mikroplastika, kje jo najdemo?

2.3 Na posnetku se pojavljajo tudi nekateri frazemi oz. stalne besedne zveze. Razloži pomen teh besednih zvez (po potrebi znova poslušaj posnetek):

na vsakem koraku: _____

napovedati boj (plastiki): _____

2.4 Katere besede in besedne zveze, ki se pojavljajo na posnetku, pomenijo...

... plastiko, ki jo uporabimo samo enkrat: _____

... kraj, kjer se odlagajo in zbirajo odpadki: _____

2.5 Avtorica posnetka omenja (poleg ličil) še nekatere druge izdelke za nego posameznih delov telesa; nekatere izdelke vidimo tudi na posnetku. Naštej vse izdelke za osebno nego, ki so omenjeni ali prikazani na posnetku:

_____

3. Besedo v srednjem stolpcu najprej poveži s sliko na levi strani, potem pa še z razlago na desni:

1		embalaža	a	priprava iz kosa tkanine, papirja ali plastike, je sešita ali zlepljena na treh stranicah, za shranjevanje, prenašanje stvari
2		vrečka	b	sredstvo za barvanje, lepšanje obraza
3		gospodinjstvo	c	lahka penasta umetna snov za zvočno, toplotno izolacijo in za zaščito predmetov
4		ličilo	d	skupnost oseb, ki živijo in se hranijo skupaj ter opravljajo hišna opravila
5		stiropor	e	velike smeti različnih oblik in teže, ki niso primerne za odlaganje v običajnih zabolnikih za mešane komunalne odpadke
6		kosovni odpad	f	kar se uporablja za zavijanje, zaščito blaga ali izdelkov

3.1 Delo v parih. S sošolcem ali sošolko dopolnita tabelo:

slovensko (splošno)	italijansko (splošno)	slovensko (lokalno)
(plastična) vrečka		
steklenica		
plastika		
odpadek		
okolje		
razpadati		
odlagališče		
material		
plastenka		
pribor		
ličilo		

3.2 Veš, kako ločujemo odpadke? V kateri zabojušnik gre kaj?

britvice za enkratno uporabo škatla za pico	CD-ji ovitki bombonov	časopisi papir za peko	dezodorant (prazna embalaža) steklenica
--	--------------------------	---------------------------	--

1

2

3

4

5

3.3 Pogovor v razredu.

Oglejte si besedi steklenica in *plastenka*. Katere izraze uporabljamo v lokalnih različicah slovenskega jezika? Uporabljamo dva različna izraza ali samo enega? Kaj pa v italijanščini? Ali veste, zakaj včasih v neformalnem pogovoru rečemo tudi plastenki steklenica oz. uporabljamo kar za obe (steklenico in plastenko) izraz *flaška*?

Katere lokalne izraze uporabljamo za (*plastično*) vrečko? Včasih na blagajni v Sloveniji vprašamo prodajalko za plastično torbico namesto za *plastično* vrečko. Veste, zakaj?

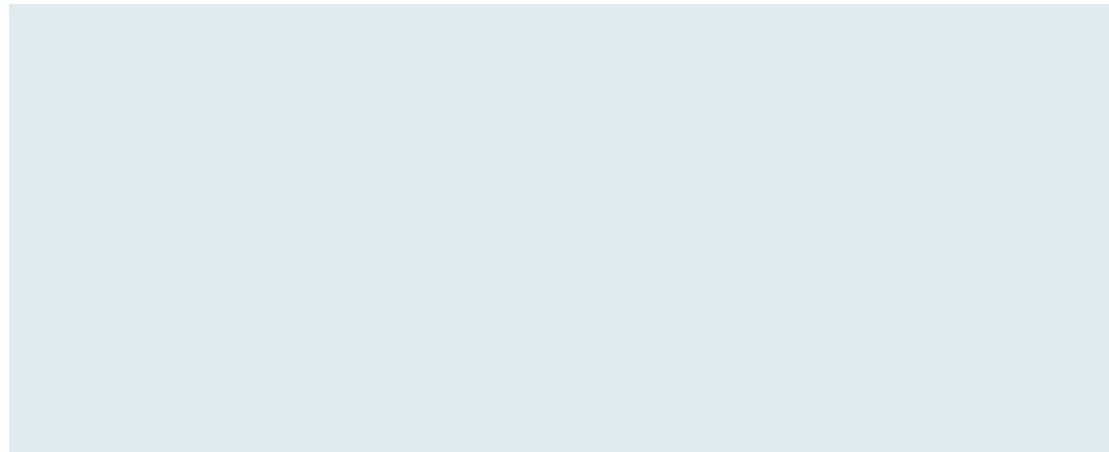
ita. BORSA => slo. _____

3.4 V skupinah si oglejte sliko in pripravite plakat; pri tem uporabite besede iz naloge 3.1.

Skica plakata.

4. Delo v parih: s sošolko ali sošolcem sestavita dvojezično (slovensko in italijansko) vabilo. Starše povabita na projekcijo dokumentarnega filma o onesnaževanju. Podatke o dogodku (kje, kdaj, kdo ...) si izmislita. Na kratko povzemita tudi izmišljeno vsebino dokumentarca in napišita kakšen izmišljen podatek o avtorju ali avtorici.

Pazita na pravopis: na rabo velikih in malih začetnic, vejic pri datumu itd. Za slovensko besedilo se lahko zgledujeta po zgornjem vabilu.

4.1 V razredu preglejte vsa vabilia in se pogovorite o razlikah v pravopisu obeh jezikov. V spodnji tabeli označite pravilne odgovore za vsak jezik; če želite, lahko dodate še kakšen primer:

V italijanščini:	V slovenščini:
☐ ... in via Gruden ... ☐ ... in Via Gruden ...	☐ ... v ul. Gruden ... ☐ ... v Ul. I. Grudna ...
☐ ... p. Carducci, 6 ☐ ... p. Carducci 6	☐ ... Trg Carducci, 6 ☐ ... Trg Carducci 6
☐ ... sabato 8 marzo alle ... ☐ ... sabato, 8. marzo, alle ...	☐ ... v soboto 8 marca, ob ... ☐ ... v soboto, 8. marca, ob ...

5. Varovanje okolja in onesnaževanje. Oglej si spodnjo tabelo z nekaterimi ključnimi pojmi.

Varstvo okolja	Onesnaževanje vode
<ul style="list-style-type: none"> ✓ biti ekološko <u>ozaveščen</u> ✓ ogrožati, biti ogrožen ✓ <u>zaščita/varstvo okolja</u> ✓ ohranjati naravo ✓ <u>zmanjšati</u> emisije ✓ ločeno zbiranje odpadkov 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ biti obremenjena s kemikalijami in težkimi kovinami (živim srebrom, kromom, arzenom, svincem) ✓ čistilna naprava ✓ <u>odplaka</u> ✓ onesnaževati ✓ <u>naravovarstvenik</u>
c) Onesnaževanje ozračja	Onesnaževanje tal
<ul style="list-style-type: none"> ✓ proizvajati strupene snovi ✓ <u>okužiti</u> ✓ izpušni plini ✓ <u>škodljiva/nevarna snov</u> ✓ toplogredni plini, CO₂ 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ škoditi, biti <u>škodljiv</u> ✓ uničiti, uničevanje narave ✓ <u>podtalnica</u> ✓ grožnja za okolje ✓ naravnvi viri

5.1 Oglej si enkrat podprtane besede. V → *Slovarju sopomenk sodobne slovenščine* (<http://viri.cjvt.si/sopomenke/slv/>) poišči sopomenke, ki bi lahko bile uporabne v danih besednih zvezah in v danem kontekstu (**onesnaževanje, varstvo okolja**).

(ekološko) ozaveščen: _____

okužiti (ozračje, okolje): _____

škodljiv: _____

5.2 Oglej si vijugasto podprtano besedo. V → *Spletinem slovarju slovenskega jezika* (<http://www.slovenscina.eu/spletni-slovar>) preveri, s katerimi glagoli, pridevniki in samostalniki se najpogosteje uporablja ta beseda.

Naravovarstvenik ...

+ glagol: _____

+ pridevnik: _____

+ samostalnik: _____

5.3 Oglej si dvakrat podčrtani besedi. Bi znal_a razložiti njun pomen? Poskusil! Nato svojo razlago primerjaj s tisto, ki jo dobiš na spletnem portalu → *Fran* (<http://www.fran.si/>).

odplaka:

podtalnica:

5.4 Oglej si podčrtane besedne zveze. Katera od obeh možnosti (v tabeli sta ločeni s poševnico) je pogostejša? Preveri v spodnjih razpredelnicah, ki smo jih dobili s poizvedbo po korpusu → *Gigafida* (www.gigafida.net).

The screenshot shows a search interface for the word 'okolje'. The search bar contains 'okolje'. Below it is a table with columns: beseda v okolici, pogostost v okolici, pogostost v korpusu, LL, řečnik, and id. The table lists various forms of the word 'okolje' and their frequencies.

beseda v okolici	pogostost v okolici	pogostost v korpusu	LL	řečnik	id
1 nevarno	13.026	14.800	38.932.750	36.201	19.754
2 varstvo	6.243	89.293	14.412.256	36.398	11.060
3 onesneževanje	2.773	12.107	9.016.484	35.014	12.209
4 onesneževanje	1.024	4.029	5.407.960	34.105	13.959
5 varstvo	1.425	155.690	2.649.834	28.541	7.668
6 zaščita	1.095	124.195	2.017.825	27.729	7.531
7 podnevi	1.021	520.696	1.221.086	25.358	6.358
8 obremenitev	349	34.784	2.116.005	29.946	9.165
9 vlaganje	347	58.539	1.934.342	29.186	8.409
10 krenjenja	703	444.883	733.394	24.001	5.044
11 stanje	997	245.566	942.401	24.790	5.883
12 obnove	592	41.385	1.142.266	26.653	8.234
13 onesneževanje	524	8.228	1.419.868	28.455	10.388
14 onesneževanje	506	4.227	1.161.053	29.285	11.299
15 onesneženost	496	5.409	1.420.437	28.823	10.914
16 dejavnik	484	64.695	855.558	25.132	7.205
17 potuje	407	972.276	234.426	20.477	3.000
18 četrtje	374	49.848	691.922	24.397	7.295
19 reziv	339	424.150	277.320	20.882	4.000
20 smrčevanje	332	14.022	753.796	25.711	6.965

The screenshot shows a search interface for the word 'snov'. The search bar contains 'snov'. Below it is a table with columns: beseda v okolici, pogostost v okolici, pogostost v korpusu, LL, řečnik, and id. The table lists various forms of the word 'snov' and their frequencies.

beseda v okolici	pogostost v okolici	pogostost v korpusu	LL	řečnik	id
1 nevarno	4.003	126.569	11.932.444	33.838	9.377
2 hrastin	4.781	13.694	16.402.332	37.006	12.559
3 kakovlj	3.699	48.653	10.572.860	34.270	10.442
4 organski	2.916	19.851	8.035.558	34.350	11.330
5 stupen	2.794	19.313	8.416.771	34.206	11.309
6 keratkon	1.309	26.674	4.916.276	31.858	10.216
7 mineralki	1.152	16.718	4.511.128	31.869	10.669
8 sikh	1.035	92.121	3.133.304	29.359	8.190
9 atren	1.450	98.648	2.893.547	29.014	8.006
10 hrastin	1.410	3.526	4.659.859	33.698	12.775
11 odpeten	1.393	25.162	3.490.720	30.708	9.889
12 belezen	1.131	1.620	4.373.319	33.897	13.500
13 radioaktivni	1.092	11.197	3.084.417	30.926	10.742
14 učen	1.081	51.148	2.317.887	29.891	8.531
15 smetki	1.045	65.917	2.195.878	29.420	8.356
16 trces	964	49.877	2.038.775	28.231	6.405
17 poludoktovan	699	1.757	3.225.253	32.349	13.132
18 rožnički	636	1.873	2.891.163	32.349	12.957
19 amerniki	605	510.667	619.327	24.070	4.755
20 rastički	730	594.607	672.468	23.451	4.392

okolje + varstvo = pojavitve; okolje + zaščita = pojavitve

snov + škodljiva = pojavitve; snov + nevarna = pojavitve

6. V besedilo vstavi manjkajoče besede ali besedne zveze. Če je le mogoče, skušaj uporabiti ključne pojme iz tabele (v nalogi 5); pojme moraš seveda ustrezeno pregibati (sklanjati, spregati, stopnjevati) oz. jih preoblikovati.

Zgled: onesnaževati – Onesnaževanje narave je resna težava.

Naši sosedje so zelo _____; zavzemajo se za _____
_____ odpadkov in skrbno ravnajo z vodo oz. elektriko.

V naravnih rezervatih so rastline in živali še posebej _____.

_____ okolja pomeni _____ ravnotežje v naravi. Onesnaževanje okolja
_____ živilstvu in rastlinstvu.

Sprejeti bi morali strožje zakone za _____ onesnaženosti okolja; EU bi rada
_____ podnebno škodljivih toplogrednih plinov.

Območje Sahela v Afriki je vodno znova _____ s sušo. _____ tropskih
deževnih gozdov ima dramatične posledice za svetovno podnebje.

Pri izgorevanju premoga, kurielnega olja in plina se ustvarja veliko (CO₂)
_____. _____ v zraku so problem, ki se tiče nas vseh.

Svetovna morja so _____ s težkimi kovinami, čeprav se v čistilnih napravah odpadna
voda _____.

Obalna območja so najmočneje _____ zaradi dviga morske gladine.

Pitna voda je dragocena in se je ne smemo _____.

Po nesreči v reaktorju je bilo območje močno radioaktivno _____.

7. V posamezne povedi vstavi manjkajoče besede/besedne zveze, ki so v levem stolpcu. Pojmi so že zapisani v pravilni oblikih.

divje živali	Tatjana je raje večkrat v _____ kot pred TV.
drevo	Mojca _____ papir, plastiko in steklo.
ekološko ozaveščen	_____ je poln pisanih cvetic.
energijo	Krokodili so _____ in živijo v pragozdu.
gora	Avtomobili proizvajajo _____.
gozdu	_____ je treba ločevati.
izpušne pline	Z _____ je treba varčevati.
izumiranje	WWMF skrbi za _____.
izumrtje	Številne živali, kot so srne in lisice, živijo v _____.
podnebnih sprememb	Severnim medvedom grozi _____.
morje	_____ mora biti reciklirana.
naravi	Soča je _____.
okolju prijazne	Triglav je najvišja _____ Slovenije.
onesnaževanje zraka	Vsi moramo narediti nekaj za _____, npr. reciklirati.
plastična vrečka	Janko je _____ in je član Greenpeacea.
plaži	Papirnate vrečke so _____.
pokrajini	Zadaj za mojo hišo je veliko _____.
reciklira	_____ živali je treba ustaviti.
reka	Vsako poletje se odpeljemo na _____.
smeti	Tomaž se igra na _____.
sončna energija	Turisti radi uživajo v lepi _____.
travnik	_____ je nevarno zaradi smoga.
varovanje okolja	_____ ne škodi naravi in je poceni.
varstvo živali	Zaradi _____ nam je večkrat prevroče.

In še +: NEKAJ NALOG ZA SPRETNEJŠE

1.+ Doma napiši besedilo o pisanju različnih vrst vabil; pri pisanju si pomagaj s spodnjimi vprašanji.

- Utemelji, zakaj si v nalogah (1. + 1.6) uporabil različne zvrsti in različice jezika. Ali misliš, da bi vsa vabilia razumeli vsi govorci slovenskega jezika? Kaj bi razumeli vsi in česa ne bi? Zakaj tako misliš? Utemelji svoj odgovor.
- Ali misliš, da so vse vrste vabilia primerne za vse ciljne skupine, npr. za različne generacije?
- Za katera okoliščine in naslovnike se ti zdi primerna raba slovenščine, ki jo govorite v domačem okolju (oz. med odmorom, na igrišču, na avtobusu ...)?
- Ali pišeš drugačna vabilia za prijatelje in drugačna za ljudi, ki ti niso tako blizu? Utemelji.
- Kaj še?

Koncept besedila:

2.+ Delo v razredu. Pogovorite se o razlikah med uradno (formalno) in neuradno (neformalno) rabo jezika. Povejte, v katerih okoljih in s katerimi naslovniki uporabljamo lokalne različice jezika.

POZOR!

SESTAVA STANDARDIZIRANIH BESEDIL

Pri pisanju nekaterih besedil smo lahko popolnoma svobodni in lahko prosto izrazimo svojo ustvarjalnost: med taka besedila spadajo npr. umetniška besedila (poezija, črtica, novela ...).

Tudi ko pišemo neformalna sporočila prijateljem in znancem (npr. kratka sporočila – SMS-e, elektronska sporočila ...), si lahko privoščimo marsikaj.

Nekatera besedila pa od nas zahtevajo, da **se držimo ustaljenih praks**; med taka besedila spadajo npr. tudi navodila za pravilno ravnanje z odpadki. Pravimo, da so taka besedila »**standardizirana**«.

Preden se lotimo sestavljanja standardiziranega besedila, je zato dobro, da **si ogledamo čim več primerov sorodnih besedil** iz različnih regij; izpišemo si pogoste besede in besedne zveze (lahko tudi cele stavke!) in jih nato uporabimo v svojem besedilu.

 3.+ Oglej si primere obstoječih besedil o ločenem zbiranju odpadkov iz različnih slovenskih regij (obalno-kraške, osrednjeslovenske in prekmurske):

<https://www.marjetickakoper.si/sl/dejavnosti/ravnanje-z-odpadki/loceno-zbiranje-komunalnih-odpadkov/>

<https://www.saubermacher-komunala.si/>

<http://www.snaga.si/locevanje-odpadkov>

 3.1+ Izpiši si besede in besedne zveze, ki se pogosto ponavljajo in se ti zdijo uporabne za tvoj letak:

 3.2+ Preveri pomen teh besed oz. besednih zvez (pomagaš si lahko s portaloma www.fran.si ali www.slovenscina.eu/spletni-slovar):

embalaža: _____

komunala: _____

gospodinjstvo: _____

kosovni odpadki: _____

stiropor: _____

3.3+ Sestavi svoj letak. Uporabi čim več besed in besednih zvez iz vaj 3.1+ in 3.2+:

Projektni partnerji / Partner del progetto

Societät
Filologische
Furlane

Società
Filologica
Friulana

Università
Ca' Foscari
Venezia

Pridruženi partnerji / Partner associati

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST, KULTURO IN ŠPORT

REGIONE AUTONOMA
FRIULI VENEZIA GIULIA

Ufficio Scolastico Regionale
per il Friuli Venezia Giulia

Projekt EDUKA2 Čezmejno upravljanje izobraževanja financira

Program sodelovanja Interreg V-A Italija-Slovenija 2014–2020 (www.ita-slo.eu) s sredstvi Evropskega sklada za regionalni razvoj. Cilj projekta EDUKA2 je krepitev čezmejnega sodelovanja na področju izobraževanja z razvijanjem enotnih didaktičnih orodij in izobraževalnih modelov.

V sklopu projekta EDUKA2 smo oblikovali:

- učne enote in t. i. čezmejne razrede za različna predmetna področja;
- didaktično gradivo za pouk manjšinskih jezikov in literature čezmejnega območja;
- orodja za poučevanje slovenščine in italijanščine kot sosedskih jezikov v šolah;
- programe izobraževanja vzgojiteljev, učiteljev in profesorjev;
- podporno gradivo in svetovanje za študente in diplomante pri postopkih priznavanja izobrazbe in poklicnih kvalifikacij pridobljenih v sosednji državi.

Več o gradivu in e-izobraževanju za pedagoške delavce na www.eduka2.eu in FB strani Projekt/Progetto Eduka2.

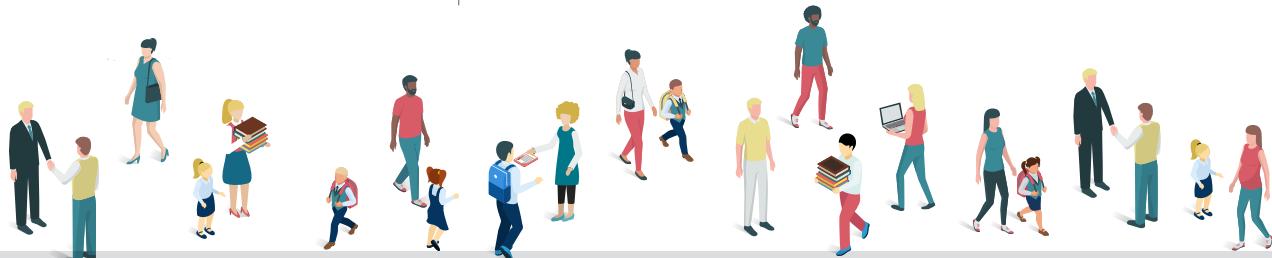
EDUKA2 - Per una governance transfrontaliera dell'istruzione è un progetto finanziato nell'ambito del Programma di Cooperazione Interreg V-A Italia-Slovenia 2014-2020 (www.ita-slo.eu) con il Fondo Europeo di Sviluppo Regionale.

L'obiettivo del progetto EDUKA2 è rafforzare la cooperazione transfrontaliera nel settore dell'istruzione tramite la creazione di strumenti di didattica e modelli formativi condivisi.

Nell'ambito del progetto EDUKA2 sono state realizzate:

- unità didattiche e "classi transfrontaliere" per materie diverse;
- materiale didattico per l'insegnamento delle lingue minoritarie e delle letterature dell'area transfrontaliera;
- strumenti di insegnamento dello sloveno e italiano come lingua del vicino nelle scuole;
- corsi di formazione per docenti;
- materiali di supporto e orientamento a studenti e laureati nelle procedure per il riconoscimento dei titoli e delle qualifiche professionali acquisite nel paese confinante.

Per i materiali e i corsi e-learning per i docenti consultare www.eduka2.eu e la pagina FB Projekt/Progetto Eduka2.

EDUKA2

ČEZMEJNO UPRAVLJANJE IZOBRAŽEVANJA

PER UNA GOVERNANCE TRANSFRONTALIERA DELL'ISTRUZIONE